

ing of the social networks and the construction of a strategy of activity in them, the use of image events and establishing partnerships with the media, provided that they create and provide them with quality informational content. After conduction with the purpose of determining the most effective methods for forming the brand of an educational institution and referring to the research conducted and the needs of the target groups, the concept and program of the Forum «The brand of an educational institution: from concept to popularity» was developed. With the implementation of the Forum and the study of the participants' impressions of the event, the necessity of training the representatives of the education sphere in basic skills in the formation and promotion of the brand of an educational institution is substantiated. Upon completion of the Forum, the organizers of the event conducted an additional survey on the participants' sentiments to continue studying the theme of the development and promotion of the brand of the educational institution. The results of the survey confirm the fact that the irreversible development process, which is based on the involvement of innovative interactive means, is an urgent requirement of time that the representatives of educational institutions of Ukraine are willing to take.

Key words: brand; educational institution; educational institution image; higher educational institution; interactive method.

Стаття надійшла до редакції 02.04.2018

Прийнято до друку 26.04.2018

УДК 378

Аліна Кудлай

ORCID iD 0000-0002-1125-1863

аспірант відділу інтеграції вищої освіти і науки,
Інститут вищої освіти
Національної академії педагогічних наук України,
вул. Бастіонна, 9, 01014 Київ, Україна,
makar_85@ukr.net

МОБІЛЬНІ РЕСУРСИ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ ПОЛІЦІЇ

Сучасні умови модернізації вищої освіти в Україні зумовили потребу впровадження інноваційних підходів до реалізації концепції підготовки майбутніх фахівців із урахуванням європейських стандартів. Адже, саме вища освіта відіграє вирішальну роль у соціально-економічному і культурному розвитку суспільства. Потреба у підготовці компетентнісного офіцера поліції здатного до ефективної професійної діяльності в умовах багатонаціонального середовища, є пріоритетним напрямом при підготовці майбутніх офіцерів поліції у параметрах європейських стандартів. Соціокультурний аспект у професійній підготовці майбутніх офіцерів поліції – це не лише формування етнокультурної компетентності, а й простір міжособистісних стосунків, у яких формується цілісна культура особистості. У цьому контексті особливого значення набуває компетентнісна парадигма професійної підготовки майбутніх офіцерів поліції, як суб'єкта особистісного і фахового зростання, який здатний розширювати та оновлювати предметні галузі своєї професійної діяльності.

У даній статті увага звертається на особливості та можливості формування особистості майбутнього офіцера поліції засобами мобільних ресурсів. Зокрема, визначено класифікацію сучасних мобільних засобів для застосування в освітньому процесі. Розкрито важливість завдання сучасної професійної освіти – формування у майбутніх фахівців високого рівня інтелекту, вироблення і закріплення комплексних здібностей до вирішення проблем в умовах постійних змін та нових вимог зовнішнього середовища. Встановлено, що використання мобільних ресур-

сів сприяють підвищенню зацікавленості під час аудиторних годин та оптимальної організації їх самостійної позааудиторної роботи, а це дасть змогу для підготовки фахівців нового типу.

Ключові слова: електронні освітні ресурси; інновація; інформаційні технології; мобільність; мобільні пристрої; освітній процес.

Вступ. Нині в освіті України, як і в усьому світі, склалась ситуація, яку можна охарактеризувати як виникнення і становлення нового освітнього середовища, необхідними складниками якого на всіх рівнях (від здобувача вищої освіти до управління навчальним закладом і системою освіти в цілому) стали інформаційні технології.

Сучасний рівень розвитку інформаційних технологій відкриває перспективи використання користувачами принципово нових сервісів у освіті – «мобільного навчання». Якщо дистанційне навчання дозволило слухачам навчатися віддалено від самого навчального закладу, то мобільне навчання пропонує можливість навчатися в незалежно від місця і часу, забезпечуючи непереривність і максимальну гнучкість навчального процесу.

Термін «мобільне навчання» (m-learning), що з'явився в англійській літературі близько 10 років тому, останнім часом став все частіше використовуватися в нашій країні. Багато вчених і педагогів впевнені, що майбутнє навчання з підтримкою інформаційних технологій пов'язано і залежить саме від розповсюдження мобільних засобів зв'язку, популярності смартфонів і планшетів, появи великої кількості освітніх програм, а також нових технологій типу жестикуляційного інтерфейсу, який розширює можливості й якість освіти, здешевлення послуг мобільного зв'язку та бездротового доступу в Інтернет.

Проблемі формування інформаційного освітнього простору присвячено чимало досліджень у різних країнах світу (Україна, Білорусь, Німеччина, Польща, Росія та ін.). Серед науковців, які опікуються цією проблемою, можна назвати В. Бикова, А. Гуржія, М. Жалдака, А. Литвина, Н. Морзе, В. Олійника, О. Співаковського, Ю. Триуса, Г.ж. Кедровича, В. Бикова, М. Жалдака, І. Богданової, І. Теплицького, Е. Сарафанюка, О. Кузнецова, В. Монахова, Е. Полат, І. Роберт тощо.

Теоретичні й практичні аспекти використання інтерактивних методів навчання відображено у доробках І. Вачкова, Ю. Ємельяно-

ва, С. Крамаренко, А. Мартинець, Н. Оганесян, Л. Пироженко, О. Пометун, Т. Яценко.

Мета статті – розкрити роль мобільних ресурсів і використання їх у системі професійної підготовки майбутніх офіцерів поліції.

Загальне уявлення про мобільні ресурси. Розглянемо питання особливості використання мобільних ресурсів при професійній підготовці майбутніх офіцерів поліції.

Необхідність модернізації як відомчої системи професійної підготовки, так і всієї вітчизняної освітньої системи в цілому, відображає загальнонаціональні інтереси у сфері освіти й ґрунтується на загальних тенденціях світового розвитку, які обумовлюють перехід до інформаційного суспільства і, як наслідок цього – необхідність суттєвих змін у системі освіти в умовах глобальної інформатизації. Вирішення цих питань є одним з визначальних умов розвитку вітчизняної освіти, що знайшло своє відображення в цілому ряді державних документів України, зокрема, в Національній стратегії розвитку освіти в Україні на 2012–2021 рр. наголошується на тому, що одним з першочергових кроків розвитку освіти і науки є їхня інформатизація, тобто «впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, що забезпечують удосконалення навчально-виховного процесу, доступність та ефективність освіти, підготовку молодого покоління до життєдіяльності в інформаційному суспільстві» (Биков, 2013, с. 20).

Сучасні інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) передбачають реалізацію інформаційних та комунікаційних процесів, а саме: методів пошуку, збору, обробки, розповсюдження інформації та процесів й методів поширення отриманої інформації.

Вагомими для майбутнього офіцера є якості, що необхідні для неперервного професійного розвитку протягом усієї кар'єри. Саме сучасними засобами мобільних ресурсів формуються компетентності, які визначають здатність майбутнього офіцера поліції до самоосвіти. Зокрема, необхідно відзначити аспект самоуправління власною освітньою ді-

ьяльністю. З цього випливає, по-перше, що мобільні ресурси через свої широкі можливості створюють умови для задоволення освітніх потреб здобувача вищої освіти, а, отже, виконують мотиваційну функцію. По-друге, за допомогою мобільних ресурсів майбутній офіцер набуває здатності до самоорганізації самостійної освітньої діяльності. Таким чином майбутній офіцер поліції оволодіває відповідними вміннями та такими якостями, як самодисциплінованість, відповідальність перед собою, пунктуальність, організованість тощо. По-третє, мобільні ресурси допомагають удосконалювати майбутньому офіцеру поліції такі вміння, як опрацювання текстів, відео- та аудіоматеріалів, виконання творчих робіт, роботу з електронними ресурсами тощо. По-четверте, мобільні ресурси допомагають оцінити сформованість тих чи інших професійних компетентностей, що дозволяє реалізувати контрольну функцію та визначати актуальні цілі фахового розвитку близької та далекої перспективи.

Отже, існує декілька трактувань і визначень мобільного навчання, що ґрунтуються або на технологічних особливостях мобільних пристроїв, або на дидактичних можливостях, які надаються цими технологіями (Биков, 2013, с. 20).

Мобільні ресурси в освітньому процесі. З технологічної точки зору, мобільне навчання – це передача і отримання навчальної інформації з використанням технологій WAP або GPRS на будь-який портативний мобільний пристрій, за допомогою якого можна вийти в Інтернет, отримати чи знайти матеріали, відповісти на запитання на форумі, виконати тест тощо. Для мобільного навчання можуть використовуватися такі типи мобільних пристроїв: мобільні засоби зв'язку – мобільні телефони, смартфони, комунікатори; різні портативні мобільні пристрої – MP3/4 плеєри, електронні книги, пристрої для електронних ігор, пристрої для прослуховування подкастів, навігатори, цифрові фотоапарати і відеокамери тощо; портативні комп'ютери – портативний кишеньковий комп'ютер, планшетний комп'ютер, нетбуки, ультрабуки тощо (Литвинова, 2013, с. 185).

Вважається, що мобільне навчання змінює повністю процес навчання, оскільки мобільні пристрої модифікують не тільки форми подачі матеріалу і доступу до нього, а й сприяють створенню нових форм пізнання і менталі-

тету. Навчання стає своєчасним, достатнім і персоналізованим («just-in-time, just enough and just-for-me»). Дані характеристики мобільного навчання контрастують з характеристиками змішаного і електронного навчання («e-learning»), в яких на перше місце виходять такі дидактичні принципи як мультимедійність, структурованість чи модульність, інтерактивність, доступність. Мобільні технології трансформують баланс між процесом навчання та участю курсанта/студента. Саме тому мобільне навчання – це нова форма навчання, що відрізняється від дистанційного чи змішаного, що характеризує новий виток розвитку інформатизації людського суспільства (Литвинова, 2013, с. 188).

Сьогодні, мабуть, важко знайти людину, яка б не знала про мобільні телефони, можливості їхнього використання у повсякденному житті, але й важко нині знайти інформацію про негативні сторони стільникового, мобільного зв'язку.

Стільниковий телефон – мобільний телекомунікаційний пристрій, який використовує комбінацію радіопередачі та традиційну телефонну комутацію з метою здійснення телефонного спілкування на території, котра складається із «стільників» навколо базової станції стільникової мережі. Базова станція також займається аутентифікацією викликів (Сучасні інформаційні технології, 2007, с. 492).

Виділимо функціональні можливості стільникового або мобільного зв'язку, що використовуються в навчанні: голосовий зв'язок; sms (short Message Service) – обмін коротенькими повідомленнями; mms (Multimedia Messaging Service) дозволяє добавляти у повідомлення звук і зображення; Instant Massager – система обміну життєвими повідомленнями; модем і доступ в Інтернет; WAP-браузер; зв'язок із комп'ютером або іншим пристроєм за допомогою кабелю інфрачервоного порту або Bluetooth; засоби роботи з електронною поштою; підтримка змінних карт флеш – пам'яті; календар; секундомір; підтримка Java; MP 3 – плеєр; диктофон; цифровий фотоапарат, цифрова відеокамера.

Зупинимося на деяких прикладах використання сервісів мобільного зв'язку: введення SMS – щоденників, дає можливість батькам отримувати інформацію успішності їхньої дитини з електронного журналу навчального закладу; SMS – референдуми з актуальних

питань; SMS – перекладачі, довідники, (ця послуга досить вартісна для пересічних громадян); дистанційне листування, консультування. Розглядаючи не голосове спілкування, слід зазначити важливість якісної вбудованої програми та її сервісу (Лапінський, 2004). Відзначаємо програми: Colibry та Mailman. (Colibry для спілкування в мережі Jabber; Mailman – поштовий клієнт.) Mobispine – програма для спілкування, створює власні спільноти; Mobicg та Jimm (мобільні ICQ) клієнти. Широко можливості для використання глобальної мережі Інтернет відкриває підключення мобільних телефонів до неї у різних варіаціях (Інтернет, I-mode, WAP – Інтернет) (Коневщинська, 2014, с. 30).

Можливість безпосереднього виходу в Інтернет за допомогою мобільного телефону або використання його як модему, що приєднаний до персонального комп'ютера, ноутбука, нетбука, кишенькового комп'ютера, або іншого пристрою за допомогою дротового або бездротового зв'язку розширює можливості інформатизації освіти, розвитку інформаційної культури (Коневщинська, 2014, с. 170).

Враховуючи той факт, що кількість мобільних телефонів і комунікаторів приблизно втричі більша, ніж кількість персональних комп'ютерів, не використати такий потенціал мобільних технологій в навчанні неможливо (Биков, 2013, с. 20).

Зазначимо також, що ряд авторів підкреслюють відмінність між мобільним навчанням і так званим «e-learning», кажучи, що унікальність мобільного навчання полягає в тому, що здобувачі вищої освіти перш за все не прив'язані до певного часу і місця, навчальний матеріал завжди під рукою, вивчається в будь-який час, тому такий розвиток подій дозволяє їм звикнути до думки, що вчитися потрібно і можна завжди, в будь-який зручний час. Таким чином, беззаперечними перевагами використання мобільних пристроїв і технологій є (Коневщинська, 2014, с. 170): швидкий доступ до навчальних і довідникових ресурсів і програм в будь-який час і в будь-якому місці; постійний зворотний зв'язок з викладачем і навчальним співтовариством; облік індивідуальних особливостей здобувачів вищої освіти – діагностика проблем, індивідуальний тематичний план навчання тощо; підвищення мотивації здобувачів вищої освіти за рахунок використання знайомих технічних засобів і

віртуального оточення; організація автономного навчання; створення персоналізованого професійно орієнтованого навчального простору здобувачів вищої освіти; розвиток навичок і здібностей до безперервного навчання протягом життя; підвищення кваліфікації викладачів без відриву від роботи.

Отже, ми вважаємо, що використання мобільних ресурсів під час професійної підготовки майбутніх офіцерів поліції, а саме на семінарських та практичних заняттях з дисципліни «Основи охорони праці», буде сприяти вирішенню таких дидактичних завдань: розвиток комунікативних умінь; розвиток умінь самостійної роботи; розвиток здібностей до соціальної взаємодії; стимулювання пізнавальної активності й мотивації до подальшого вивчення комунікації тактики дій.

Як бачимо суттєве значення у процесі самоосвіти відводиться сучасним технологіям освіти, педагогічній спрямованості змісту навчального матеріалу, а також умовам для засвоєння нових знань, тобто, мова йде не лише про відбір змісту навчального матеріалу, а й про інтерактивне інформаційне середовище. Також важливим є мотиваційне та технологічне забезпечення самостійної аудиторної та позааудиторної роботи здобувачів вищої освіти.

Отже, можливості використання мобільних ресурсів величезні, оскільки вони створюють умови для отримання необхідної інформації здобувачами вищої освіти, що знаходяться поза аудиторією. Перед тими, хто навчається, відкривається можливість самостійно планувати, здійснювати навчання за окремим графіком, будь-коли одержати доступ до навчальних матеріалів, можливість одержання необхідної консультації, відповіді на поточні запитання.

Висновки. Таким чином, вирішується основне завдання нових педагогічних технологій – збільшення часу спілкування із здобувачами вищої освіти в аудиторії. Іншими словами, мобільні ресурси дають можливість швидкого доступу до інформації, постійно підвищувати власну кваліфікацію, якість виконання робіт, підтримувати професійну працездатність.

Перспективи подальших наукових розвідок ми пов'язуємо із розширенням наукових уявлень щодо впровадження мобільних ресурсів у зміст професійно орієнтованих дисциплін у процесі фахової підготовки майбутніх офіцерів поліції.

Література

- Биков В. Ю. Мобільний простір і мобільно-орієнтоване середовище інтернет-користувача: особливості модельного подання та освітнього застосування. *Інформаційні технології в освіті*. 2013. № 17. С. 9–37.
- Коневишинська О. Е. Електронні освітні ресурси у межах інформаційного забезпечення ресурсного центру дистанційного навчання. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2014. № 5 (43). С. 164–173.
- Коневишинська О. Е. Кадрове забезпечення ресурсного центру дистанційного навчання. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2013. № 6 (38). С. 182–195.
- Коневишинська О. Е. Новітні технології у роботі ресурсного центру дистанційної освіти. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/ITZN-2014.pdf#page=32> (дата звернення: 06.04.2018).
- Коневишинська О. Е. Формування ІКТ-компетентності викладачів-тьюторів ресурсних центрів дистанційної освіти. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2014. № 4 (42). С. 20–32.
- Лапінський В. В. Електронні освітні ресурси – дидактичні вимоги і класифікація. *Педагогічний дискурс*. 2010. № 7. С. 142–148.
- Литвинова С. Г. Критерії оцінювання локальних електронних освітніх ресурсів. *Інформаційні технології в освіті*. 2013. № 15. С. 185–192.
- Про затвердження Положення про електронні освітні ресурси: Наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 1060 від 01.10.2012 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z16> (дата звернення: 06.04.2018).
- Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми: Збірник наукових праць. 2007. Випуск 15. 492 с.

References

- Bykov, V. Yu. (2013). Mobilnyi prostir i mobilno-oriyentovaneseredovyshe internet-korystuvacha: osoblyvosti modelnoho podannia ta osvitihoho zastosuvannia [Mobile space and mobile-oriented environment of the Internet user: the peculiarities of model presentation and educational application]. *Informatsiini tekhnolohii v osviti*, 17, 9–37 (ukr).
- Konevshchynska, O. E. (2014). Elektronni osvitni resursy u mezhakh informatsiinohoz abezpechennia resursnoho tsentru dystantsiinoho navchannia [Electronic educational resources within the information support of the resource center of distance learning]. *Informatsiini tekhnolohii i zasoby navchannia*, 5 (43), 164–173 (ukr).
- Konevshchynska, O. E. (2013). Kadrove zabezpechennia resursnoho tsentru dystantsiinoho navchannia [Personnel provision of a resource center for distance learning]. *Informatsiini tekhnolohii i zasoby navchannia*, 6 (38), 182–195 (ukr).
- Konevshchynska, O. E. (2014). Novitni tekhnolohii u roboti resursnoho tsentru dystantsiinoi osvity [Modern technologies in the resource center of distance education]. *Informatsiini tekhnolohii i zasoby navchannia*, 5 (43), 23–30 (ukr).
- Konevshchynska, O. E. (2014). Formuvannia IKT-kompetentnosti vykladachiv-tiutoriv resursnykh tsentriv dystantsiinoi osvity [Formation of ICT-competence of teachers-tutors of resource centers of distance education]. *Informatsiini tekhnolohii i zasoby navchannia*, 4(42), 20–32 (ukr).
- Lapinskyi, V. V. (2010). Elektronni osvitni resursy – dydaktychni vymohy i klasyfikatsiia [Electronic educational resources – didactic requirements and classification]. *Pedahohichnyi dyskurs*, 7, 142–148 (ukr).
- Lytvynova, S. H. (2013). Kryterii otsiniuvannia lokalnykh elektronnykh resursiv [Criteria for assessing local e-learning resources]. *Informatsiini tekhnolohii v osviti*, 15, 185–192 (ukr).
- Pro zatverdzhennia Polozhennia pro elektronni osvitni resursy : Nakaz Ministerstva osvity i nauky, molodi ta sportu Ukrainy № 1060 vid 01.10.2012 r. [On approval of the regulations on electronic educational resources: Order of the Ministry of Education and Science, Youth and Sports of Ukraine No. 1060 dated October 1, 2012]. Retrieved from <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z16> (ukr).

Suchasni informatsiini tekhnolohii ta innovatsiini metodyky navchannia u pidhotovtsi fakhivtsiv: metodolohiia, teoriia, dosvid, problemy: Zbirnyk naukovykh prats [Modern information technologies and innovative methods of training in the training of specialists: methodology, theory, experience, problems: collection of scientific works] (2007), 15 (ukr).

МОБИЛЬНЫЕ РЕСУРСЫ В ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКЕ БУДУЩИХ ОФИЦЕРОВ ПОЛИЦИИ

Кудлай Алина, аспирант отдела интеграции высшего образования и науки,
Институт высшего образования
Национальной академии педагогических наук Украины,
ул. Бастионная, 9, 01014 Киев, Украина, makar_85@ukr.net

Современные условия модернизации образования в Украине обусловили необходимость внедрения инновационных подходов к реализации концепции подготовки будущих специалистов с учетом европейских стандартов. Ведь именно высшее образование играет решающую роль в социально-экономическом и культурном развитии общества. Потребность в подготовке компетентного офицера полиции способного к эффективной профессиональной деятельности в условиях многонационального среды, является приоритетным направлением при подготовке будущих офицеров полиции в параметрах европейских стандартов. Социокультурный аспект в профессиональной подготовке будущих офицеров полиции – это не только формирование этнокультурной компетентности, но и пространство межличностных отношений, в которых формируется целостная культура личности. В этом контексте особое значение приобретает компетентностная парадигма профессиональной подготовки будущих офицеров полиции, как субъекта личностного и профессионального роста, который способен расширять и обновлять предметные области своей профессиональной деятельности.

В данной статье мы обращаем внимание на особенности и возможности формирования личности будущего офицера полиции средствами мобильных ресурсов. В частности, определена классификация современных мобильных средств для применения в образовательном процессе. Раскрыта важность задачи современного профессионального образования – формирование у будущих специалистов высокого уровня интеллекта, выработки и закрепления комплексных способностей к решению проблем в условиях постоянных изменений и новых требований внешней среды. Установлено, что использование мобильных ресурсов способствуют повышению заинтересованности в аудиторной работе и оптимальной организации их самостоятельной внеаудиторной работы, а это позволит подготовить специалистов нового типа.

Ключевые слова: инновация; информационные технологии; мобильность; мобильные устройства; образовательный процесс; электронные образовательные ресурсы.

MOBILE RESOURCES IN THE PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE POLICE OFFICERS

Kudlay Alina, Postgraduate Student of Higher Education and Science Integration Department,
Institute of Higher Education,
National Academy of Educational Sciences of Ukraine,
9 Bastionnaya Str., 01014 Kyiv, Ukraine, makar_85@ukr.net

Modern conditions for the modernization of higher education in Ukraine have led to the need to introduce innovative approaches to the implementation of the concept of future specialists training, taking into account European standards. Higher education is crucial for socio-economic and cultural development of society. The need for training of a competent police officer, who is capable of effective professional activity in a multinational environment, is a priority approach in the training of future police officers in the parameters of European standards. The socio-cultural aspect in the training of future police officers is

not only the formation of ethno-cultural competence, but also the space of interpersonal relationships in which a holistic culture of personality is formed. The competent paradigm of professional training of the future police officers, as a subject of personal and professional growth, which is capable of expanding and updating the subject areas of their professional activity, becomes of special significance in this context.

In this article, we draw our attention to the peculiarities and possibilities of forming the personality of a future police officer by means of mobile resources. In particular, the classification of modern mobile devices for using in the educational processes defined. The importance of the aim of modern professional education – the formation of high level of intelligence of the future specialists, the development and consolidation of complex abilities to solve problems in conditions of constant changes and new requirements of the external environment are revealed. It has been established that the use of mobile resources contributes to increase of interest during classroom hours and the optimal organization of their independent non-auditing work, which will enable the training of specialists of a new type.

Key words: educational process; electronic educational resources; information technologies; innovation; mobile devices; mobility; remote technologies.

Стаття надійшла до редакції 05.04.2018

Прийнято до друку 26.04.2018

УДК 316.3:159.955.4:378.011.3-051

Тетяна Опалюк

ORCID iD 0000-0003-1704-4184

кандидат педагогічних наук,
асистент кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи,
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка,
вул. Огієнка, 61, 32301 Кам'янець-Подільський,
Україна, pidgorna87@ukr.net

ІНСТРУМЕНТАЛЬНО-ДІЯЛЬНІСНА КОМПОНЕНТА СОЦІАЛЬНОЇ РЕФЛЕКСІЇ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ

У статті порушуються проблеми, пов'язані з вивченням особливостей інструментально-діяльній компоненті функціональної структури соціальної рефлексії майбутнього вчителя. Ідеться про пріоритетність застосування форм, методів, технологій інтерактивної навчальної діяльності студентів, системи суб'єкт-суб'єктних взаємовідносин у їх контексті. Наголошується на критеріях відбору навчальних завдань з розвитку соціальної рефлексії майбутніх педагогів, особливостях логіки та алгоритмів їх виконання в межах спеціального навчального курсу. Вказується на необхідність розробки методичних комплексів з навчальних дисциплін, що мають потенціал розвитку соціальної рефлексії, забезпечення їх орієнтованості на самоосвітню діяльність студента, відповідно, саморозвиток соціально-рефлексійної компетентності.

Ключові слова: інструментально-діяльній компонента; інтерактивні технології; інтеграційні процеси; навчально-методичний комплекс; соціальна рефлексія.

Вступ. Перспективи розвитку освітнього середовища інноваційного типу, що ініціює активне застосування особистісно орієнтованих, інноваційно-комунікаційних, інтерактивних технологій навчання, мають визначатися на основі цілісних моделей

освітнього процесу, що базуються на діалектичній єдності методології компетентнісної професійної освіти та системи засобів її реалізації, у тому числі адекватного інструментарію організації навчальної, освітньої діяльності в цілому.